

184

UCHWAŁA Nr 86 RADY MINISTRÓW

z dnia 3 maja 1971 r.

w sprawie gospodarki finansowej państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej oraz zjednoczeń podległych Ministrowi Rolnictwa lub przez niego nadzorowanych.

Na podstawie art. 9 i 25 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 18, poz. 111) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Użyte w uchwale określenie:

- 1) zjednoczenie — oznacza wojewódzkie zjednoczenie państwowych gospodarstw rolnych lub odpowiednie branżowe zjednoczenie planu centralnego; w zjednoczeniach, których struktura organizacyjna przewiduje tworzenie rejonowych inspektoratów, przedsiębiorstw prowadzących lub innych jednostek równorzędnych, funkcje zjednoczenia w zakresie uregulowanym niniejszą uchwałą mogą być przekazane przez dyrektora zjednoczenia tym inspektoratom (jednostkom);
- 2) przedsiębiorstwo — oznacza państwowe przedsiębiorstwo gospodarki rolnej lub państwowe gospodarstwo rolne działające według zasad rozrachunku gospodarczego i wykonujące zadania w zakresie produkcji rolnej, ogrodniczej, rybackiej oraz przetwórstwa rolnego, podległe Ministrowi Rolnictwa lub przez niego nadzorowane;
- 3) zakład — oznacza wszelkiego rodzaju jednostki organizacyjne wchodzące w skład przedsiębiorstw, działające według zasad wewnętrznego rozrachunku gospodarczego (pełnego lub ograniczonego), a w szczególności gospodarstwa (wydzielone obiekty) rolne, ogrodnicze i rybackie, wydzielone zakłady przetwórstwa rolnego, brygady budowlano-remontowe, warsztaty naprawcze lub inne jednostki usługowe;
- 4) akumulacja finansowa przedsiębiorstwa — oznacza różnicę pomiędzy dochodami z wyłączeniem dotacji przedmiotowych a nakładami z wyłączeniem podatku obrotowego i różnic budżetowych, powiększoną lub pomniejszoną o różnicę wartości zapasów;
- 5) wynik finansowy przedsiębiorstwa — oznacza akumulację finansową przedsiębiorstwa
 - a) zmniejszoną o:
 - podatek obrotowy,
 - dodatnie różnice budżetowe,
 - inne odpisy, jeżeli są przewidziane w obowiązujących przepisach,
 - b) zwiększoną o:
 - dotacje przedmiotowe,
 - ujemne różnice budżetowe,
 - inne zwiększenia, jeżeli są przewidziane w obowiązujących przepisach;
- 6) zysk lub strata — oznacza ujemny lub dodatni wynik finansowy;
- 7) budżet — oznacza budżet centralny lub terenowy — w zależności od tego, jakim planem objęte jest zjednoczenie, w którym zgrupowane są dane przedsiębiorstwa.

2. Przepisy uchwały dotyczące zjednoczeń, z wyjątkiem § 20 ust. 1 pkt 3 oraz § 25—29, stosuje się odpowiednio do:

- 1) dyrekcji instytutów naukowo-badawczych — w stosunku do przedsiębiorstw podległych tym instytutom,
- 2) wydziałów rolnictwa i leśnictwa prezydium wojewódzkiej rady narodowej — w stosunku do przedsiębiorstw podległych radom narodowym.

Rozdział 2

Rozliczanie zysku.

§ 2. 1. Zysk przedsiębiorstwa podlega podziałowi na następujące cele według niżej ustalonej kolejności:

- 1) odpis na fundusz premiowy, tworzony według odrębnych przepisów, łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne przypadającymi od kwot premii wypłacanych z tego funduszu,
- 2) odpis na finansowanie zapasów do wysokości sfinansowania ich funduszem własnym w obrocie, określonej w § 13 ust. 2.

2. Jeżeli zysk nie wystarcza na pełne pokrycie odpisów wymienionych w ust. 1, brakującą kwotę przedsiębiorstwo otrzymuje ze środków funduszu rezerwowego zjednoczenia.

3. Po dokonaniu odpisów przewidzianych w ust. 1 przedsiębiorstwo dzieli pozostałą część zysku, przeznaczając:

- 1) 90% — na odpis na fundusz inwestycyjno-remontowy,
- 2) 10% — na wpłatę na fundusz rezerwowego zjednoczenia.

§ 3. 1. Przed rozliczeniem wynik finansowy podlega weryfikacji w celu wyeliminowania zysku nieprawidłowego.

2. Za nieprawidłowy uważa się zysk osiągnięty przez przedsiębiorstwo w sposób naruszający interes społeczny lub obowiązujące przepisy, a w szczególności:

- 1) niedokonywanie bez gospodarczego uzasadnienia koniecznych zabiegów agrotechnicznych i zootechnicznych,
- 2) niewykonanie planowanych remontów, powodujące przedwczesne zużycie budynków, maszyn i urządzeń,
- 3) niewykonanie bez uzasadnienia planowanych nakładów na bezpieczeństwo i higienę pracy.

3. Wypadki powodujące powstanie zysku nieprawidłowego wskutek okoliczności wymienionych w ust. 2 pkt 1 w odniesieniu do poszczególnych przedsiębiorstw i wysokość tego zysku określa każdorazowo dyrektor zjednoczenia.

4. Minister Rolnictwa może określić inne wypadki poza wymienionymi w ust. 2, w których sposób osiągnięcia zysku przedsiębiorstwa będzie uważany za naruszający interes społeczny.

5. Zysk nieprawidłowy podlega w całości wpłacie na rachunek funduszu rezerwowego zjednoczenia.

§ 4. W razie zmiany cen, taryf i opłat, stawek amortyzacyjnych, stawek ubezpieczeniowych lub podatkowych bądź innych zmian pociągających za sobą znaczne skutki finansowe Minister Rolnictwa, w porozumieniu z Ministrem Finansów, każdorazowo określi sposób rozliczenia tych skutków.

Rozdział 3

Fundusze przedsiębiorstw.

§ 5. 1. Przedsiębiorstwa tworzą:

- 1) fundusz statutowy,
- 2) fundusz inwestycyjno-remontowy,
- 3) fundusz premiowy.

2. Przedsiębiorstwa mogą również tworzyć inne fundusze na podstawie odrębnych przepisów.

§ 6. 1. Fundusz statutowy przedsiębiorstwa odzwierciedla wartość jego środków trwałych, wartości niematerialne i prawne oraz wartość środków obrotowych i zachodzące w nich zmiany.

2. Zwiększenie lub zmniejszenie funduszu statutowego następuje w wypadkach określonych przez Ministra Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa.

§ 7. W przedsiębiorstwach nowo utworzonych fundusz statutowy stanowi równowartość otrzymanych nieodpłatnie środków trwałych i środków obrotowych oraz dotacji budżetowych na nabycie lub wytworzenie tych środków.

§ 8. 1. Fundusz statutowy przedsiębiorstwa powinien równać się co najmniej wartości netto posiadanych środków trwałych, zmniejszonej o dotyczące tych środków zobowiązania z tytułu kredytu bankowego zaciągniętego na określone zadania inwestycyjne, wartościom niematerialnym i prawnym oraz środkom obrotowym w części podlegającej sfinansowaniu funduszem własnym w obrocie.

2. Przez fundusz własny w obrocie należy rozumieć różnicę między funduszem statutowym a wartością netto środków trwałych, zmniejszoną o dotyczące tych środków zobowiązania z tytułu kredytu bankowego zaciągniętego na określone zadania inwestycyjne, oraz wartościami niematerialnymi i prawnymi.

§ 9. 1. Fundusz inwestycyjno-remontowy służy do finansowania inwestycji własnych przedsiębiorstw i remontów kapitalnych.

2. Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Finansów określi zakres inwestycji własnych przedsiębiorstw.

§ 10. 1. Fundusz inwestycyjno-remontowy tworzy się z:

- 1) odpisów z zysku przedsiębiorstw w wysokości określonej w § 2 ust. 3 pkt 1,
- 2) odpisów amortyzacyjnych od wartości środków trwałych będących w posiadaniu przedsiębiorstwa,
- 3) odszkodowań ubezpieczeniowych w związku ze szkodami poniesionymi w środkach trwałych,
- 4) dochodów ze sprzedaży lub likwidacji środków trwałych po potrąceniu kosztów sprzedaży lub likwidacji,
- 5) uzyskanych środków z funduszu szkód górniczych w związku ze szkodami wyrządzonymi w środkach trwałych,
- 6) dotacji z funduszy celowych,
- 7) innych wpływów określonych odrębnymi przepisami.

2. Fundusz inwestycyjno-remontowy może być uzupełniony ze środków na inwestycje branżowe.

3. Odpisy amortyzacyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 2, ustala się według stawek i zasad określonych przepisami o amortyzacji środków trwałych.

4. Zjednoczenia mogą dokonywać redystrybucji środków funduszu inwestycyjno-remontowego między przedsiębiorstwami zgrupowanymi w zjednoczeniu.

5. W razie braku środków na rachunku funduszu inwestycyjno-remontowego przedsiębiorstwa mogą korzystać z kredytu bankowego średnioterminowego na inwestycje przedsiębiorstw i remonty kapitalne, udzielanego na okres do 5 lat.

§ 11. Zasady tworzenia i wykorzystania funduszu premiowego regulują odrębne przepisy.

Rozdział 4

Finansowanie środków obrotowych.

§ 12. Do środków obrotowych zalicza się następujące składniki majątkowe przedsiębiorstwa, zwane dalej zapasami:

- 1) inwentarz żywy,
- 2) materiały (nasiona i sadzeniaki ziemniaka, pasze, surowce dla przemysłu rolnego, nawozy, paliwo, materiały budowlane i remontowe, przedmioty nietrwałe, pozostałe materiały),
- 3) produkty przeznaczone na sprzedaż i wyroby własne,
- 4) towary,
- 5) produkcję nie zakończoną (ogrodniczą, budowlano-montażową i roboty warsztatowe w toku).

§ 13. 1. Zapasy finansowane są funduszem własnym w obrocie oraz kredytem bankowym.

2. Funduszem własnym w obrocie finansowane są zapasy w wysokości 70% ogólnej wartości wszystkich zapasów na koniec roku gospodarczego.

3. Zapasy nie sfinansowane funduszem własnym w obrocie finansowane są kredytem bankowym.

§ 14. 1. Bank udzielając przedsiębiorstwu kredytów zmniejsza ich wysokość o występujące w przedsiębiorstwie zobowiązania prawidłowe.

2. Do zobowiązań prawidłowych zalicza się nie przeterminowane zobowiązania przedsiębiorstwa, w szczególności z tytułu:

- 1) płac,
- 2) ubezpieczeń społecznych,
- 3) rozliczeń za dostawy, roboty i usługi,
- 4) wpłat z zysku na rzecz zjednoczenia.

§ 15. 1. Uzupełnienie funduszu własnego w obrocie do wysokości określonej w § 13 ust. 2 następuje z zysku (§ 2 ust. 1 pkt 2).

2. Jeżeli fundusz własny w obrocie przedsiębiorstwa po uzupełnieniu, o którym mowa w ust. 1, ukształtował się poniżej wysokości określonej w § 13 ust. 2, wówczas powstały niedobór funduszu własnego w obrocie podlega pokryciu z funduszu rezerwowego zjednoczenia.

3. Pokrycie z funduszu rezerwowego, o którym mowa w ust. 2, może nastąpić po uprzednim dokonaniu przez zjednoczenie szczegółowej analizy przyczyn powstania w przedsiębiorstwie niedoboru funduszu własnego w obrocie.

§ 16. Jeżeli następuje zmniejszenie zapasów pokrytych funduszem własnym w obrocie, zjednoczenie przejmuje na fundusz rezerwowi nadwyżkę środków obrotowych przedsiębiorstwa.

Rozdział 5

Rozliczenie renty gruntowej.

§ 17. 1. Przedsiębiorstwa posiadające grunty klasy I, II, III, IV i V dokonują wpłat z tytułu renty gruntowej od każdego hektara tych gruntów w wysokości określonej przez Ministra Rolnictwa.

2. Upoważnia się Ministra Rolnictwa do określenia wypadków, w których przedsiębiorstwa będą zwolnione od dokonywania wpłat z tytułu renty gruntowej od całości lub części gruntów.

3. Wpłaty, o których mowa w ust. 1, przekazywane są na fundusz rezerwowi zjednoczenia.

Rozdział 6

Rozliczenie z budżetem.

§ 18. 1. Rozliczenia przedsiębiorstw z tytułu wpłat z zysku, dotacji na stratę, dotacji na pokrycie odpisu na fundusz premiowy oraz dotacji na finansowanie zapasów dokonywane są za pośrednictwem funduszu rezerwowego zjednoczenia.

2. Szczegółowe zasady oraz tryb ustalania i rozliczania podatku obrotowego i różnic budżetowych regulują odrębne przepisy.

§ 19. Rozliczenia z budżetem z tytułu należnych przedsiębiorstwom dotacji przedmiotowych regulują odrębne przepisy.

Rozdział 7

Fundusze zjednoczeń.

§ 20. 1. Zjednoczenia tworzą:

- 1) fundusz rezerwowy,
- 2) inne fundusze na podstawie odrębnych przepisów,
- 3) fundusz statutowy zjednoczenia.

2. Zjednoczenia objęte planowaniem centralnym tworzą fundusz inwestycyjny według zasad, które regulują odrębne przepisy.

3. Funduszami, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, dysponują dyrektorzy zjednoczeń.

§ 21. 1. Fundusz rezerwowy tworzy się:

- 1) z części zysku wpłaconego przez przedsiębiorstwa do zjednoczenia;
- 2) z wpłat przedsiębiorstw z tytułu renty gruntowej.

2. Na fundusz rezerwowy przekazuje się także:

- 1) zyski nieprawidłowe przedsiębiorstw;
- 2) nie wykorzystane środki na utrzymanie zjednoczeń, pochodzące z wpłat przedsiębiorstw (§ 26 ust. 4);
- 3) nadwyżki środków obrotowych przedsiębiorstw;
- 4) inne środki określone odrębnymi przepisami.

§ 22. 1. Fundusz rezerwowy przeznaczony jest na:

- 1) pokrycie planowanych strat przedsiębiorstw zgrupowanych w zjednoczeniu;
- 2) uzupełnienie niedoboru funduszu własnego w obrocie przedsiębiorstw;
- 3) pokrycie odpisów na fundusz premiowy przedsiębiorstw;
- 4) fundusz inwestycyjno-remontowy przedsiębiorstw do wysokości ich potrzeb;
- 5) inne cele, określone odrębnymi przepisami.

2. Straty ponadplanowe i nie planowane przedsiębiorstw mogą być pokryte z funduszu rezerwowego po uprzednim dokonaniu przez zjednoczenie analizy przyczyn powstania tych strat i określenie środków zmierzających do poprawy gospodarki finansowej przedsiębiorstwa.

§ 23. Jeżeli środki funduszu rezerwowego nie wystarczają na cele określone w § 22 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz ust. 2, zjednoczenie otrzymuje na pokrycie potrzeb przedsiębiorstw dotację budżetową.

§ 24. Pozostała część funduszu rezerwowego, po pokryciu potrzeb określonych w § 22, podlega przekazaniu do budżetu.

§ 25. 1. Fundusz statutowy zjednoczenia odzwierciedla wartość jego środków trwałych, wartości niematerialne i prawne oraz wartość środków obrotowych i zachodzące w nich zmiany.

2. Do funduszu statutowego zjednoczenia stosuje się przepisy § 6—8.

Rozdział 8

Koszty utrzymania zjednoczeń.

§ 26. 1. Koszty utrzymania zjednoczeń objętych planowaniem centralnym są pokrywane z gromadzonych na specjalnym rachunku bankowym wpłat obciążających nakłady przedsiębiorstw zgrupowanych w zjednoczeniu. Wysokość tych wpłat, w formie norm kwotowych, ustalają dyrektorzy zjednoczeń (na podstawie opinii kolegium zjednoczenia) dla zgrupowanych przedsiębiorstw w granicach łącznych kwot ustalonych dla zjednoczeń przez Ministra Rolnictwa.

2. Ze środków, o których mowa w ust. 1, pokrywane są wydatki osobowe i rzeczowe (łącznie z remontami) zjednoczeń, z wyjątkiem wydatków inwestycyjnych.

3. Zjednoczenia amortyzują posiadane środki trwale w wysokości wynikającej z części stawek amortyzacyjnych przeznaczonych na wymianę. Odpisy amortyzacyjne zjednoczenia podlegają przekazaniu na fundusz inwestycyjny zjednoczenia.

4. Nie wykorzystane środki na utrzymanie zjednoczenia przekazywane są na fundusz rezerwowy zjednoczenia.

§ 27. 1. Koszty utrzymania zjednoczeń objętych planowaniem terenowym pokrywane są dotacją budżetową właściwej wojewódzkiej rady narodowej.

2. Ze środków, o których mowa w ust. 1, pokrywane są wszystkie wydatki zjednoczeń łącznie z wydatkami inwestycyjnymi.

3. Zjednoczenia, o których mowa w ust. 1, nie amortyzują posiadanych środków trwałych.

§ 28. 1. Zjednoczenia ujmują koszty swojej działalności w rocznych planach finansowych.

2. Plany finansowe opracowywane są na podstawie wytycznych Ministra Rolnictwa, a w odniesieniu do zjednoczeń planu terenowego na podstawie wytycznych prezydium wojewódzkiej rady narodowej. Wytyczne te ustalają liczbę zatrudnionych oraz kwoty osobowego i bezosobowego funduszu płac poszczególnych zjednoczeń w granicach globalnych kwot określonych projektem budżetu Państwa.

3. Zatwierdzony roczny plan finansowy stanowi podstawę do dokonywania przez bank wypłat na pokrycie wydatków związanych z działalnością zjednoczenia.

§ 29. 1. Zmiany w planie finansowym, o którym mowa w § 28, powodujące zwiększenie ogólnej jego kwoty albo liczby zatrudnionych pracowników lub kwot osobowego i bezosobowego funduszu płac, mogą nastąpić jedynie za zgodą Ministra Rolnictwa (przewodniczącego prezydium wojewódzkiej rady narodowej) w granicach ogólnych kwot ustalonych w tym zakresie.

2. Poza zmianami, o których mowa w ust. 1, dyrektor zjednoczenia uprawniony jest do dokonywania zmian w planie finansowym zjednoczenia, polegających na przeniesieniach między poszczególnymi pozycjami planu.

Rozdział 9

Przepisy końcowe.

§ 30. Minister Finansów określi zasady i tryb dokonania jednorazowego rozliczenia funduszy przedsiębiorstw i zjednoczeń w związku z wejściem w życie nowych zasad gospodarki finansowej.

§ 31. Minister Finansów może na wniosek właściwego ministra rozciągnąć przepisy uchwały w całości lub ze zmianami na nie objęte uchwałą przedsiębiorstwa albo wyłączyć określone jednostki w całości lub w części spod działania uchwały.

§ 32. Upoważnia się Ministra Finansów do uregulowania zasad i trybu rozliczeń między przedsiębiorstwami a zjednoczeniami oraz z budżetem.

§ 33. Tracą moc:

1) uchwała nr 42 Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1964 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej państwowych gospodarstw rolnych objętych planowaniem centralnym i terenowym (Monitor Polski Nr 17, poz. 79),

2) przepis § 6 ust. 3 uchwały nr 534 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 1961 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych (Monitor Polski z 1966 r. Nr 65, poz. 312 i z 1967 r. Nr 60, poz. 284).

§ 34. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1971 r., a w odniesieniu do przedsiębiorstw zgrupowanych w Zjednoczeniu Państwowych Gospodarstw Rybackich od 1 kwietnia 1971 r.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*